

Predispozice k revenantství v různých žánrech ság

Markéta Micková

Posudek vedoucího práce

Bakalářská práce Markéty Mickové si klade za cíl popsat, z jakých postav se v ságách stávají v průběhu děje revenanti. Materiál pro tento literárně vědní výzkum jsou překlady rodových ság a ság o dávnověku a autorka jej využívá i k žánrovému srovnání v dané otázce. Po představení historického kontextu vymezuje fenomén „nadpřirozena“ a rámce, v němž jej lze zkoumat. Volí teorii monster v pojetí R. Merkelbachové, která interpretuje revenanty v ságách jako sociální monstra, překračující hranice mezi životem a smrtí a ohrožující tímto základní fungování společnosti.

Práce se sekundární literaturou je nadprůměrná, autorka se dokázala zorientovat v aktuálním stavu výzkumu v dané problematice, smysluplně své pochopení zprostředkovat a vytvořit si k otázce vlastní postoj. Množství prostudované primární literatury je přiměřené – vychází z pěti ság, s nimiž autorka pracuje v překladu, což je u bakalářské práce přijatelné a běžné. Zacházení s vlastními jmény je bezchybné, což zdaleka není samozřejmostí a ukazuje i na vhléd do staroseverské gramatiky. Výjimkou jsou postavy ze Ságy o Gretim (např. „Thórhall“), zřejmě vlivem špatně vydaného českého překladu. Zkuste opravit.

V rámci obhajoby by stála za diskuzi otázka žánrová, kterou autorka čtenáři ne zcela objasnila: *Ze ság o dávnověku pak Ságu o Hervaře, Ságu o Hrómundu Gripssonovi a Ságu o Egilovi a Ásmundovi, která je sice v souboru lživých ság, ale ty se dají považovat za příběhy o dávnověku.*⁷⁷ (s.24) Lživé ságy skutečně nejsou kategorií, kterou by uznávali všichni badatelé (v německé jazykové oblasti se termín víceméně kryje s termínem J. Glausera „Märchensagas“), a lze je rozdělit mezi tzv. domácí rytířské ságy a ságy o dávnověku. Část o žánrových rozdílech by také bylo možné lépe strukturovat, resp. více oddělit, výsledky vlastního výzkumu a ukázat, v čem potvrzují a v čem vyvracejí/doplňují již publikovaná zjištění.¹

Vlastní výsledky jsou originální a zajímavé. Autorka v textech nachází charakteristiky postav, které se posléze stanou revenanty, a zjišťuje, že jsou to

---

¹ Věty, které se o nich zmiňují v předchozích částech, jsou vágní a neuvádějí jejich výčet: *Výzkumy zabývající se těmito monstry se shodují, že k tomu, aby se z člověka stal revenant, existují určité predispozice a tito lidé už za života disponují vlastnostmi, které je k posmrtnému životu předurčují.* (s.7) *Všechny výzkumy, které se zabývaly revenanty, se shodují na tom, že již za života člověk může prokazovat určité atributy, které ho k revenantství předurčují.*(s.18)

především různé formy nezačlenění se do společnosti. Tuto jinakost, která je spojuje s dalšími „monstry“ včetně berserků, i adekvátně teoreticky uchopuje. V dané dílčí oblasti také přispívá k aktuální diskuzi o svébytnosti stále častěji vyčleňovaného žánru, tzv. postklasických rodových ság.

Oceňuji i rozebrání „protipříkladů“, tedy nalezení podobných vlastností protagonistů v případě, že se postava revenantem nestane, což je náročné na vyhledávání v primárním materiálu. Autorka tu přesvědčivě ukazuje, že kromě asociálnosti je vazba na majetek zásadní k tomu, aby byla určitá postava posléze vylíčena jako revenant.

Pozitivně hodnotím i formulační suverenitu autorky a v rámci procesu psaní práce i její samostatnost. Celkově práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci a navrhuji ji ohodnotit jakou „výbornou“.

Marie Novotná, 9. 9. 2023